

ת"פ 32675/09/19 - מדינת ישראל נגד נואייל אלחנדרו אקינ

בית משפט השלום בנצרת

ת"פ 32675-09-19 מדינת ישראל נ' אקינ

בפני
בעניין: כבוד השופטת רות שפילברג כהן
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

נואייל אלחנדרו אקינ

הנאשם

גזר-דין

כתב האישום ורקע

1. הנאשם הורשע, בהתאם להודאתו בכתב אישום מתוקן מיום 3.3.21, בעבירה של **תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש** - לפי סעיף 368(א) לחוק העונשין תשל"ז-1977.

2. בהתאם לכתב האישום המתוקן, מספר ימים עובר ליום 21.12.17, אירעה תאונה בין רכביהם של הנאשם והמתלון - מר שלום אוחנה, יליד 1937 - במהלכה נגרמו נזקים לרכבים. ביום 21.12.17, סמוך לשעה 11:30, ליד משרדי "קרן ישמח משה" בנוף הגליל, נפגש המתלון, אשר יצא ממשרדי העמותה, באקראי, עם הנאשם, שהיה באותו הזמן בחניית משרדי העמותה, והשניים החלו להתווכח לגבי תשלום נזקי התאונה. הנאשם תקף את המתלון בכך שתפס אותו בחולצתו, הצמידו לקיר, ונגח בראשו. כאשר עוברי אורח צעקו לכיוונו של הנאשם, הלה עזב את המקום.

כתוצאה ממעשי הנאשם נגרמו למתלון פצע באף וסימן אדום במצח.

3. ביום 3.3.20 הגיעו הצדדים להסדר טיעון לפיו כתב האישום תוקן לנוסחו שפורט לעיל, הנאשם הודה והורשע בעבירה המיוחסת לו, והופנה לשירות המבחן לקבלת תסקיר בעניינו טרם גזירת הדין. הוסכם כי במידה והתסקיר שיתקבל יהיה חיובי, במובן של נטילת אחריות, הבעת חרטה ושיתוף פעולה עם שירות המבחן, וככל ששירות המבחן יראה לנכון לשלב את הנאשם בטיפול - תגביל עצמה המאשימה בטיעוניה לעונש מאסר לריצוי בעבודות שירות, וב"כ הנאשם יטען באופן פתוח. ככל שהתסקיר שיתקבל לא יהיה חיובי - יטענו שני הצדדים לעונש באופן פתוח.

תסקירי שירות המבחן

4. בעניינו של הנאשם הוגשו שני תסקירי שירות מבחן. שירות המבחן המליץ על הטלת צו מבחן למשך 12 חודשים, במהלכם ימשיך הנאשם בהליך הטיפול בו החל, צו של"צ בהיקף של 350 שעות, ופיצוי כספי סמלי למתלונן, וסבר כי הטלת מאסר, אף לריצוי בעבודות שירות, תפגע בהליך שיקומו של הנאשם.

כן המליץ שירות המבחן לבית-המשפט לשקול את אפשרות ביטול הרשעתו של הנאשם בדין.

בתסקיר מיום 8.11.20 נמסר כי הנאשם בן 23, רווק ויליד ארגנטינה. הנאשם עלה עם משפחתו לישראל כתינוק, והוא מתגורר עם אמו.

הוריו של הנאשם גרושים ולנאשם אח למחצה מזוגיות קודמת של אמו, עמו לנאשם קשר קרוב, ו-12 אחים למחצה מנישואיו הקודמים של אביו, המתגוררים בארגנטינה, עמם אין לו קשר. הוריו התגרשו בגיל 3, על רקע משבר העלייה לישראל, והתמכרותו של אביו לאלכוהול. אמו, בת 60, עבדה שנים רבות בטיפול בקשישים. לאורך השנים התגוררה עמם סבתו מצד אמו, אשר נפטרה בהיותו של הנאשם כבן 13, לאחר מאבק ממושך במחלת הסרטן. לאחר פטירתה של הסבתא, החלה אמו של הנאשם לסבול מבעיות רפואיות, והנאשם נאלץ לטפל בה וליטול אחריות על החזקת הבית. כיום, לדברי הנאשם, אמו אינה עובדת, תפקודה מוגבל ולאחרונה החלה לקבל קצבת נכות. אביו של הנאשם, בן 65, מתגורר במרכז ועובד בתחום השיפוצים. הקשר בין הנאשם ובין אביו אינו רציף, וניתק בהיותו של הנאשם בן 14, על רקע התנהגות פוגענית של האב כלפיו.

הנאשם סיים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות חלקית. הנאשם מסר כי סבל מהצקות ומתחושות דחייה על רקע עודף משקל. בגיל 15 שולב הנאשם בפרויקט חינוכי לעידוד מצוינות בתחום הטכנולוגי. כן התנדב הנאשם במשך שנה במעבדת מחשבים. הנאשם גויס לצה"ל אך שוחרר על רקע פטור מגורמי בריאות הנפש. כיום לומד במכללה קורס בתחום המחשבים ואבטחת המידע ומעוניין להשתלב בתחום זה בעתיד.

הנאשם ציין כי בגיל 17 החל לעבוד במוקד שירות לקוחות של חברת תקשורת עד לגיוסו לצה"ל. לאחר שחרור המשיך בעבודה זו ופוטל לאחר חצי שנה. בהמשך, עבד הנאשם בעבודות מזדמנות בתחומים שונים. הנאשם איבד את מקום עבודתו עקב משבר הקורונה, ומתקיים מדמי אבטלה ובצמצום רב.

הנאשם נבדק בעבר על-ידי פסיכיאטר עקב מצב רוח ירוד על רקע התקף חרדה ופרידה מבת זוג, אך נמצא כי אינו סובל מהפרעה נפשית ואינו זקוק לטיפול ולמעקב פסיכיאטרי. הנאשם שיתף כי מצבו הנפשי כיום יציב, לצד חששות מההליך המשפטי.

הנאשם עבר באוגוסט 2020 ניתוח בריאטרי, והפחית באופן משמעותי ממשקל גופו.

הנאשם מסר לשירות המבחן כי בגיל 18 החל להשתמש בקנאביס, באופן מזדמן ובנסיבות חברתיות. לדבריו,

מזה שנתיים אינו צורך עוד את הסם. אולם, בבדיקת שתן אותה מסר נמצאו שרידי סם מסוג קנאביס והנאשם הכחיש את השימוש בו.

5. אין לנאשם עבר פלילי. בהתייחסו לעבירה דנן, ציין כי באותה תקופה היה מחוסר עבודה וחווה קושי כלכלי. לדבריו, לאחר התאונה שאירעה בינו ובין המתלונן, המתלונן סירב למסור לו פרטים והטיל עליו את האחריות לתאונה. הנאשם חש כי המתלונן נוהג בו בזלזול ובחוסר הגינות, והדבר עורר בו תחושת תסכול, בפרט לאחר שפנה למשטרה ולחברת הביטוח של המתלונן והובהר לו כי הביטוח לא יכסה את הנזק.

הנאשם שיתף באופן אותנטי בדבר נסיבות העבירה, תוך נטילת אחריות מלאה על התנהגותו. הנאשם ציין כי באותו היום הלך לראשונה לעמותה המספקת סלי מזון על מנת לבקש סיוע במזון. עם הגעתו למקום הבחין במתלונן וניסה לשוחח עמו לגבי תיקון הרכב, כאשר לדבריו השיחה התנהלה באופן רגוע ומכבד, אך המתלונן ניסה להרחיקו ולעזוב את המקום תוך שמשיע כלפי הנאשם, לטענתו, אמירות אותן חווה כפוגעניות ומזלזלות. הנאשם ציין כי באותו רגע הוצף בתחושות כעס ופגיעה, איבד שליטה, תפס את המתלונן בחולצתו ונגח בראשו. כששמע צעקות סביבו, הבין את משמעות מעשיו, נבהל ועזב במהרה את המקום כשהוא נסער ומבולבל. הנאשם ציין כי התנהגותו התוקפנית אינה מאפיינת את התנהגותו בדרך כלל וכי הוא חש בושה עמוקה ואשמה על שפגע באדם מבוגר.

6. שירות המבחן התרשם כי הנאשם הנו צעיר שחווה טלטלות רגשיות מגיל צעיר, המנהל לאורך השנים אורח חיים הישרדותי, ללא דמות תמיכה משמעותית. הנאשם נטל על עצמו אחריות שלא תאמה את גילו הצעיר, ודאג לפרנסת הבית. מתוך כך צמחו תחושות תסכול עמוקות ובצירוף למתח הכלכלי עמו התמודד, שעמדו ברקע ביצוע העבירה והביאו את הנאשם להצפה רגשית ולתגובה אימפולסיבית.

שירות המבחן ציין כי אין לנאשם דפוסים עבריינים, הוא ניהל אורח חיים נורמטיבי עד לביצוע העבירה, וכי הנאשם נטל אחריות מלאה ומחובר לחומרת המעשים. הנאשם שיתף פעולה עם שירות המבחן וביטא חרטה עמוקה ואמפתיה אותנטית. הנאשם מסוגל לערוך תהליך של התבוננות פנימית, ומבטא נזקקות טיפולית גבוהה.

שירות המבחן העריך כי ללא התערבות טיפולית ישנו סיכון סביר להישנות עבירות דומות, והפנה את הנאשם לקבוצה טיפולית ראשונית וקצרת מועד, כאשר הוסק כי ההליך הטיפולי עשוי להפחית משמעותית את הסיכון.

7. שירות המבחן חיווה דעתו באשר לביטול הרשעת הנאשם בדין - לחיוב. שיקוליו לכך יפורטו להלן, בהמשך.

שירות המבחן המליץ על העמדת הנאשם בצו מבחן למשך 18 חודשים, במהלכם ישתלב בהליך טיפולי מותאם, וימסור בדיקות שתן. כן הומלץ על הטלת צו של"צ בהיקף של 350 שעות למשך שנה, כענישה מוחשית ומציבת גבול, ובעלת ערך חינוכי, ובכדי שלא לפגוע בפניות הפיזית והרגשית של הנאשם

למסגרות העבודה והלימודים.

שירות המבחן העריך כי הטלת עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות תפגע בהליך השיקום בו החל הנאשם וכן במסגרת הלימודים ובפרנסת הנאשם, אשר תומך כלכלית באמו, היבטים המהווים עבור הנאשם עוגן משמעותית לשמירה על אורח חיים יציב ונורמטיבי.

עוד הומלץ על הטלת פיצוי כספי סמלי למתלונן, כאקט של הכרה בנזקים להם גרם הנאשם, ותוך התחשבות במצבו הכלכלי המוגבל.

8. **בתסקיר מיום 18.3.21**, צוין כי הנאשם השתתף בקבוצה טיפולית קצרת מועד בתחום של שליטה בכעסים אותה סיים בהצלחה בחודש ינואר 2021. הנאשם הגיע למפגשים כנדרש, עמד בזמנים ושיתף פעולה באופן מלא. להתרשמות מנחת הקבוצה, הנאשם גילה רצינות ואחריות, והונע ממוטיבציה פנימית גבוהה של נכונות לבחינה עצמית ולהתבוננות מעמיקה בקשייו. הנאשם שיתף בכנות ובפתיחות מעולמו הרגשי וביחס לביצוע העבירה. הנאשם חש כי נתנם מן הקבוצה והביע עניין בהמשך הליך טיפולי מעמיק וממושך. לנאשם יכולת גבוהה להיתרם מן ההליך, והעבירה הנה אירוע חריג בחייו המעיד על קשיים אחרים. הומלץ על המשך שילובו של הנאשם בטיפול.

בתקופת הדחייה, נפגש שירות המבחן עם הנאשם. צוין כי חווה קשיים כלכליים ויכ הוא מצוי בתהליך של מציאת עבודה, לצרכי פרנסה ולתמיכה כלכלית באמו. כחלק מהליך השינוי שהחל בו משקיע כיום בניהול אורח חיים בריא ומאוזן. הנאשם ממשיך בלימודיו בתחום המחשבים, כאשר צפוי לסיים בעוד מספר חודשים ומעוניין להשתלב בתעסוקה בתחום. הנאשם הביע חשש לפגיעה אפשרית בתעסוקתו בתחום זה במידה והרשעתו תיוותר על כנה.

הנאשם הביע רצון אותנטי להמשיך בתהליך טיפולי מעמיק על מנת לערוך שינוי משמעותי. 2 בדיקות שתן נוספות אותן מסר נמצאו נקיות משרידי סם.

הנאשם נמצא כמתאים להשתלב בקבוצה טיפולית ארוכת טווח, והביע רצון ומחויבות לכך.

צוין כי במהלך תקופת הדחייה לא נפתחו נגד הנאשם תיקים נוספים.

9. שירות המבחן התרשם כי העבירה אינה מאפיינת את התנהלותו של הנאשם בדרך כלל, וכי ההליך המשפטי היווה עבורו גורם מרתיע. הנאשם הצליח להפנים תכנים טיפוליים, ומגלה מוטיבציה גבוהה להמשך טיפול ארוך טווח. שירות המבחן העריך כי המשך הטיפול יסייע לנאשם לרכוש דרכי התמודדות אדפטיביים עם מצבי קונפליקט, ולהפחית משמעותית את הסיכון להישנות עבירות בעתיד. שירות המבחן סבר כי הפרוגנוזה הטיפולית חיובית.

בהמלצתו הסופית המליץ שירות המבחן על הטלת צו מבחן למשך 12 חודשים, בצירוף צו של"צ כאמור ופיצוי למתלונן, תוך ששב וממליץ לבטל את הרשעתו של הנאשם בדיון.

טיעוני הצדדים לעונש

10. ביום 10.11.20 וביום 25.3.21 טענו הצדדים לעונש בעל-פה בפניי.

טיעוני ב"כ המאשימה

11. ב"כ המאשימה טען כי מתחם העונש ההולם בנסיבות ביצוע העבירה נע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד ל-24 חודשי מאסר בפועל, וביקש לגזור על הנאשם עונש מאסר של תשעה חודשים, שיכול וירוצו בעבודות שירות בכפוף לחוות-דעת הממונה, בצירוף מאסר על-תנאי ארוך ומרתיע, קנס כספי, התחייבות ופיצוי למתלונן. עוד טען ב"כ המאשימה כי במסגרת הסדר הטיעון, לא הוסכם כי הנאשם יטען לביטול הרשעתו, וממילא עמדת המאשימה בעניין זה היא כי יש להותיר הרשעתו של הנאשם בדין על כנה.

ב"כ המאשימה עמדה על פגיעת מעשי הנאשם בערכים המוגנים של שלמות גופו של המתלונן, כבודו וביטחונו, כאשר מידת הפגיעה בנסיבות העניין משמעותית, בפרט בהתחשב בגילו ובפער הגילאים בין הנאשם ובינו. הנאשם נגח במתלונן בראשו, עד שדם זב מאפו.

באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, נטען, כי הנאשם הנו צעיר ללא הרשעות קודמות, ובתסקירו צוין כי בהעדר טיפול קיים סיכון להישנות ביצוע עבירות, כאשר נזקקותו הטיפולית של הנאשם זוהתה כגבוהה.

טיעוני ב"כ הנאשם

12.

ב"כ הנאשם ביקש מבית-המשפט לאמץ את המלצות שירות המבחן לביטול ההרשעה בדין, ולהטלת צו מבחן וצו של"צ, בצירוף פיצוי סמלי. לטענתו, הסדר הטיעון מאפשר לו לטעון באופן חפשי לעונש, ובכלל זה לביטול ההרשעה בדין בהתאם להמלצה שהתקבלה.

עוד טען הסנגור, כי הנאשם הנו צעיר נורמטיבי, אשר סבל קשיים שונים בחייו ועבר שינוי משמעותי. לאירוע שהתרחש קיים רקע מקדים, של ויכוח בין השניים על רקע תאונה שאירעה בין רכביהם. הנאשם נטל אחריות מלאה, הביע חרטה כנה ואמפתיה. הנאשם הביע רצון להתנצל בפני המתלונן ויש כוונה לשלבו בהליך של צדק מאחה. צוין בתסקיר כי אין מדובר במי שיש לו דפוסים עברייניים מושרשים, וכי אירוע העבירה הנו חריג בחייו. הנאשם עבר ניתוח בריאטרי שלאחריו השיל 40 ק"ג ממשקלו, והוא חי לבדו עם אמו הסובלת מבעיות בריאות אותה הוא סועד, ותומך בה כלכלית. העבירה דנן התרחשה לפני כ-4 שנים, כאשר כתב האישום הוגש כשנתיים לאחר ביצועה, בשיהוי משמעותי. לאורך כל התקופה לא ביצע הנאשם עבירות נוספות.

הנאשם לומד היום לימודים בתחום הסייבר, והוא עתיד להשתלב בעבודה בתחום אבטחת המידע, במסגרתה דרוש סיווג ביטחוני ברמות שונות.

עוד ציין הסנגור כי שירות המבחן התרשם שהטלת עונש מאסר בעבודות שירות תפגע בנאשם, בלימודיו

ובפרנסתו, וביכולתו לתמוך באמו, כמו גם בדימויו העצמי.

דברי הנאשם

13.

הנאשם ציין כי ראה פעם אחת, לאחר האירוע, את המתלונן, בהליך אותו ניהל נגדו בבית-משפט לתביעות קטנות. הנאשם הביע צער על מעשיו, לקח אחריות, וציין כי הוא עובר שינוי פיזי ורגשי בחייו. לדבריו, העבירה בוצעה ממקום רגשי ותגובה קיצונית לדברי גנאי אותם שמע מן המתלונן.

דין והכרעה:

שאלת ההרשעה

14. הכלל בהליך הפלילי הוא כי נאשם בגיר, שהוכחה אשמתו - יורשע בדין.

הימנעות מהרשעה הינה חריג לכלל, שהנו מוצדק רק במקרים נדירים וחריגים, בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה, אשר יש לקבוע כי הוא ממשי וחריף, לבין היעדר חומרתה של העבירה, שניתן להימנע מהרשעת מבצעה, מבלי שהדבר יפגע באינטרס הציבורי ובערך המוגן.

הכלל המנחה לגבי הימנעות מהרשעה, נקבע בע"פ 2083/96 **תמר כתב נגד מדינת ישראל (21.08.97)**, שם נקבע כי הימנעות מהרשעה תהיה מוצדקת רק בהתקיים שני תנאים מצטברים:

"ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה.."

בע"פ 2513/96 **מדינת ישראל נגד ויקטור שמש (02.09.96)**, נקבע כי ניתן להסתפק במבחן בלי הרשעה, רק במקרים מיוחדים ויוצאי דופן. הימנעות מהרשעה על ידי בית המשפט כאשר אין לכך צידוק ממשי מפרה את הכלל בדבר הרשעה ובכך פוגעים גם בעקרון השוויון בפני החוק.

15. לאור האמור לעיל, ניתן לומר כי השאלה אם ניתן להימנע מהרשעת נאשם נענית תוך איזון הדדי בין שני שיקולים שמשקלם משפיע זה על זה - ככל שהעבירה חמורה יותר, נסיבותיה קשות, ופגיעתה בערכים ובמוסכמות החברתיות גבוהה יותר, אזי הימנעות מהרשעה של מבצעה תהיה פחות סבירה ומוצדקת, ותתאפשר, אם בכלל, רק מקום בו תוכח פגיעה ניכרת וקשה בעתידו של הנאשם.

במקרה הנוכחי, בניגוד למקובל בהסדרי טיעון רבים, שבהם מובאת עמדה משותפת לגבי אפשרות של ביטול הרשעה, לא נעשה כן. הצדדים, כשהציגו את הסדר הטיעון, לא התייחסו כלל לאפשרות עתידית של טיעון לביטול ההרשעה, ודומה כי האפשרות עלתה ביוזמת שרות המבחן. שקלתי המלצתו החיובית

של שירות המבחן בעניין ביטול ההרשעה, ואת נתוניו של הנאשם, ומצאתי כי המקרה איננו מתאים, על פי כללי הפסיקה, לביטול ההרשעה, בהיעדר ראיות לגבי נזק קונקרטי לנאשם בגין ההרשעה, ובצירוף לנסיבות העבירה שבוצעה.

חומרת העבירה ונסיבותיה:

16. הערכים החברתיים המוגנים הנפגעים כתוצאה מעבירת האלימות שביצע הנאשם הנם שלמות גופו, כבודו ובטחונו האישי של הפרט, והצורך בהגנה על הפרטים בחברה מפני מעשי אלימות ובריונות. ערכים אלה נפגעים ביתר שאת כאשר מעשה התקיפה הופנה כלפי אדם בא בימים, בן 80, אשר ישנה מעין חזקה לגבי פערי כוחות בין הנאשם הצעיר ובינו, ותוך גרימת חבלה של ממש למתלונן. פגיעה אלימה באדם מבוגר, פוגעת בערכי מוסר בסיסיים העומדים ביסודה של כל חברה, לכבד את בוגריה ותושביה הקשישים, ולהבטיח עבורם סביבת חיים מוגנת ובטוחה, במרחב הציבורי והפרטי.

בע"פ 7961/07 **מדינת ישראל נ' שכטר** (19.3.08) קבע בית-המשפט העליון (בהקשר לעבירה של שוד קשישים, החמורה משמעותית מהעבירה שכאן, ואולם הדברים מתאימים ברוחם) כדלקמן:

"הענישה במקרים מעין זה ראוי לה שתשקף הגנה על כבודם, גופם וקניינם של קשישים, תבטא את הצורך בהקניית בטחון אישי גם למי שבערוב ימיהם אינם נהנים עוד מחוסן גופני מלא ולא תהפכם הפקר למעשי בריונות."

17. מדובר באירוע יחיד, שהתפתח באופן ספונטני, בו הנאשם תקף את המתלונן, לאחר ויכוח שהתגלע ביניהם בנוגע לתאונה שהתרחשה בין כלי הרכב שלהם מספר ימים קודם לכן.

הנאשם פגש במתלונן באקראי במקום ציבורי, ולאחר דין ודברים ביניהם, תפס הנאשם בחולצתו של המתלונן, הצמיד אותו לקיר, ונגח בראשו.

הנאשם חדל ממעשיו לאחר שעוברי אורח צעקו לעברו, ועזב את המקום.

המתלונן יליד שנת 1937, והתקיפה בוצעה ביום 21.12.17 - כבן שמונים.

למתלונן נגרמו פצע מדמם באף וסימן אדום במצח, כתוצאה מתקיפת הנאשם.

עניין גילו המתקדם של המתלונן הנו עובדה אשר משקלה משמעותי, איך אינו מכריע. אין מדובר במקרה חמור של פגיעה מכוונת בקשיש, תוך ניצול גילו ומגבלותיו, כפי שקורה במקרים חמורים של שוד קשישים, התעמרות אלימה, עושק או סחיטה תוך ניצול חולשה. יחד עם זאת, גילו המתקדם של יריבו, היה אמור להוות לנאשם תמרור אדום נוסף, למנוע ממנו את ההיסחפות לאלימות, ולנהוג בסובלנות וכבוד.

הנאשם מסר לשירות המבחן כי חש תסכול בעקבות העדר נכונות מצד המתלונן לשאת בעלות תיקון רכבו, ואף טען כי המתלונן הקדים לתקיפה מילות גנאי וגישה מזלזלת כלפיו - עובדות להן אין ביסוס בכתב האישום. כן טען הנאשם כי באותה עת היה שריו במצוקה כלכלית. גם אם נכונים הם הדברים, בוודאי שבהתגרות מילולית כזאת או אחרת ובמצוקה כספית, אין משום הצדקה לנקיטת אלימות פיזית כלפי אדם בן 80, תוך ניצול כוחו היחסי של הנאשם כלפיו.

עמדת המתלונן לא הובאה, לא באמצעות המאשימה ולא באמצעות תסקיר שירות המבחן, ולא צוין בכתב האישום אם המתלונן נזקק לטיפול רפואי. פגיעותיו תועדו בצילומים שהוגשו לעיוני. ניתן להניח כי עלול היה להיגרם למתלונן נזק חמור עוד יותר, בפרט כאשר מדובר באדם מבוגר שגופו פגיע יותר.

מדובר בהתנהגות תוקפנית, אימפולסיבית ואלימה, שיש בה ממד של פתרון סכסוך בכוח הזרוע ובבריונות. כן מדובר בעבירה אשר ככלל, מכתיבה הרשעה בגינה.

הנסיבות מלמדות אפוא, כי חומרת הפגיעה בערכים המוגנים - משמעותית, וכי העבירה שבוצעה - אינה זניחה בחומרתה, וזאת אף אם הנזק הפיזי שנגרם למתלונן אינו חמור כשלעצמו.

לפיכך, סבורה אני, כי לא ניתן לוותר על הרשעה בדין, מבלי לפגוע באופן בלתי מידתי ביתר שיקולי הענישה - כשיקולי גמול והרתעה, ובאינטרס הציבורי בהרשעתם של מי שחטאו באלימות כלפי מי שנמנה עם אוכלוסיית הקשישים. גם אילולא גילו של המתלונן, וסיווגו כ"זקן" כהגדרת המושג בחוק, היה מתקיים בעבירת התקיפה יסוד להותיר המנחה להוציר ההרשעה על כנה.

קיומו של נזק קונקרטי לנאשם:

18. אף אם הייתי נכונה לקבוע כי נסיבות ביצוע העבירה מאפשרות לוותר על הרשעה מבלי לפגוע באופן בלתי מידתי באינטרס הציבורי, וביתר שיקולי הענישה - סבורה אני כי לא הוכח בפניי קיומו של נזק קונקרטי בעניינו של הנאשם.

פסיקת בתי-המשפט קבעה כי בבואנו לבחון את הנזק העלול להיגרם לנאשם, על הנאשם להתייחס לנזק מוחשי קונקרטי ולא לאפשרויות תיאורטיות לפיהן ייגרם לנאשם נזק בעתיד. ראו לעניין זה את הדברים שנאמרו ברע"פ 9118/12 אלכסנדר פריגין נגד מדינת ישראל (03.01.13):

"לא מצאתי כל פגם בעמדתו של בית המשפט המחוזי, לפיה יש להתייחס לנזק המוחשי-קונקרטי העלול להיגרם למבקש, ואין להידרש לאפשרויות תיאורטיות, לפיהן עלול להיגרם לו נזק כלשהו בעתיד. קבלת גישתו זו של המבקש, תחייב את בית המשפט להידרש לתרחישים תיאורטיים, שאין לדעת אם יתממשו בעתיד, ולא ברור כלל עד כמה תהיה להרשעה בדין השפעה על התכונות של אותם תרחישים."

במקרה שלפניי, הוטעם כי הנאשם לומד במכללה, לימודי ניהול רשתות ואבטחת מידע, וכי הוא חפץ

להשתלב בעתיד בעבודה בתחום זה, באחת מחברות ההיי-טק. הסנגור הגיש אסופה של מודעות דרושים ובהן צוין כי דרוש סיווג בטחוני להעסקה במשרות שונות.

ב"כ המאשימה התנגדה לביטול ההרשעה בדין, והצדדים הפנו לפסיקה בעניין.

19. ב"כ המאשימה הפנתה לפסקי הדין הבאים:

א. רע"פ 1535/20 **דוקורקר נ' מדינת ישראל** (15.3.20) - המבקש הורשע בבית-משפט השלום בעבירות איומים והיזק לרכוש במזיד. בית-המשפט אימץ את המלצת שירות המבחן בעניין ענישה מקלה, אך **נמנע מלבטל הרשעתו** בהתאם לאותה ההמלצה, **בהעדר ראיות לפגיעה ממשית בעתידו של המבקש**. בית-המשפט הותיר את הרשעתו על כנה, וכך גם בית-המשפט העליון, בהעדר פגיעה ממשית קונקרטית במישור התעסוקתי המגובה בראיות, עד כדי הצדקת סטייה מהכלל, לפיו מי שאשמתו הוכחה, דינו להיות מורשע.

ב. רע"פ 6819/19 **סרוסי נ' מדינת ישראל** (28.10.19) - המבקש הורשע בעבירות אלימות אותן עבר בצוותא על רקע סכסוך עסקי. בית-משפט השלום **דחה את עתירתו לביטול ההרשעה, תוך שקבע כי לא הוכח שהרשעתו תגרום לו לפגיעה "קונקרטית של ממש"**. בית-המשפט דחה את ערעורו של המבקש, בין היתר, תוך קביעה כי הותרת ההרשעה על כנה לא תפגע בשיקומו של המבקש בצורה חמורה, ואף טיב העבירה ונסיבות המקרה אינם הולמים את ביטול ההרשעה. בקשת רשות הערעור שהגיש נדחתה, תוך קביעה כי "הלכת כתב שרירה וקיימת".

ג. תפ"ק (נצ') 17813-05-19 **מדינת ישראל נ' קובטי** (16.9.20) - הנאשם הורשע, לפי הודאתו, בעבירות אלימות כלפי בת זוג, איומים והיזק לרכוש במזיד, ונדון בבית-המשפט הקהילתי, תוך שילוב בהליך טיפולי שסייע בהפחתה משמעותית של הסיכון הנשקף מאתו. שירות המבחן המליץ על ביטול הרשעתו בדין והעמדתו במבחן, תוך שמציין כי הרשעה עלולה לפגוע בעיסוקו כקבלן רשום. בית-המשפט קבע כי הטלת ענישה שיקומית במקרה דנן מתיישבת עם האינטרס הציבורי בשיקומו של הנאשם תוך סטייה ממתחם העונש ההולם, אולם קבע כי **הותרת ההרשעה על כנה לא תפגע פגיעה קשה בתעסוקתו של הנאשם, וכי הנזק שייגרם לו כתוצאה מהותרת ההרשעה הנו מידתי**.

ד. ת"פ (נצ') 10368-11-15 **מדינת ישראל נ' לנקרי** (15.1.19) - הנאשם הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירה של תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש, לאחר שתקף אדם מבוגר בדחיפה, ובנגיחה פעמיים באמצעות ראשו, באפו של המתלונן, עד כי נגרמה לו חבלה. **נקבע מתחם עונש הולם הנע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד לשנת מאסר. הוטלו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, 10 חודשי מאסר על-תנאי,**

ו-5,000 ₪ פיצוי למתלון.

20. ב"כ הנאשם הפנה לפסקי-הדין הבאים:

א. ת"פ (ראשל"צ) 37915-11-17 **מדינת ישראל נ' גפסון** (11.3.19) - הנאשם, צעיר ללא הרשעות קודמות, תקף את המתלון, עמו אין לו היכרות מוקדמת, במהלך הופעה מוזיקלית. תסקיר שירות המבחן המליץ על הטלת צווי מבחן ושל"צ וסיום ההליך ללא הרשעה. בית-המשפט ציין כי אף שמדובר בתקיפה שהביאה לפגיעה פיזית במתלון, מדובר באירוע שאינו מתוכנן, רגעי, על רקע ויכוח שהסלים בין הצדדים, ללא מעורבות של גורמים נוספים או הסתייעות בחפצים, אשר הופסק מיד לאחר שהמתלון נפגע. נקבע, כי **בנסיבות מוצדק וראוי לסיים את ההליך ללא הרשעה ולהטיל צו מבחן, צו של"צ, התחייבות ופיצויים למתלון בסך 5,000 ₪.**

ב. ת"פ (ק"ש) 17079-09-15 **תביעות צפת נ' ממן** (7.6.18) - הנאשם הורשע, לפי הודאתו, בעבירות איומים, תקיפה והטרדה באמצעות מתקן בזק, שהופנו כלפי בת זוג, על רקע רצונה להיפרד ממנו. בתקופת הדיון שולב הנאשם בהליך טיפולי, ושירות המבחן המליץ לבטל את הרשעתו ולהעמידו במבחן. **בית-המשפט התרשם כי הותרת הרשעתו של הנאשם על כנה עלולה לפגוע פגיעה חמורה בשיקומו, וכן לפגוע באפשרויות התעסוקתיות העומדות בפניו בעתיד, והורה על ביטול הרשעתו בדיון ועל העמדתו במבחן לתקופה של 18 חודשים.**

ג. ת"פ (ת"א) 34162-06-13 **מדינת ישראל נ' פלונית** (29.6.17) - הנאשמת הורשעה, לפי הודאתה, בעבירה של מסירת ידיעות כוזבות, לאחר שהתלוננה כי מכר שלה כלא אותה בדירתו ואנס אותה בכוח ובאיומי סכין, בידיעה שדבריה כוזבים. בעקבות דבריה נפתחה חקירה משטרתית ובוצע עימות, אז הנאשמת חזרה בה מתלונתה באופן הדרגתי. בית-המשפט קבע כי ככלל, מדובר בעבירה חמורה אשר דרך המלך בה היא הותרת ההרשעה על כנה. יחד עם זאת, נקבע שאין לשלול כי בהתקיים נסיבות מיוחדות ומתאימות, ניתן לשקול את ביטול ההרשעה. בית-המשפט ציין בין שיקוליו בביטול ההרשעה את גילה הצעיר של הנאשמת, חלוף הזמן מאז ביצוע העבירה, נסיבות חייה הקשות הכוללות קשיים רגשיים ונפשיים משמעותיים והפרעה פוסט טראומטית נרחבת ממנה סבלה, ושילובה בטיפול אשר החל להראות ניצניו. בית-המשפט הסיק כי הרשעה פלילית עלולה להוות עבודה חסם ממשי בהמשך דרכה של הנאשמת, ולפגוע בדימויה העצמי, אף אם לא הוכח קיומו של נזק מוחשי קונקרטי מהסוג "הרגיל". **תוך ציון העדפת שיקולי השיקום - ביטול בית-המשפט את הרשעתה בדיון, והטיל עליה התחייבות, צו מבחן וצו של"צ.**

ד. עפ"ג (חי') 3555-12-20 **מדינת ישראל נ' לאפ** (11.3.21) - בית-המשפט המחוזי דן בערעור המדינה על החלטת בית משפט השלום להימנע מהרשעת המשיבים, תוך הטלת צו

של"צ והתחייבות. המשיבים הורשע בעבירות של ניסיון לקבל דבר במרמה והתחזות לאדם אחר, לאחר שהאחד ניגש להיבחן במקום השני במבחני "תיאוריה" לקראת קבלת רישיון נהיגה. המשיבים היו על גבול הקטינות בשעת ביצוע העבירות, ללא עבר פלילי. בית-המשפט המחוזי דחה את הערעור, בקבעו כי לא נפל בו פגם המצדיק התערבות ערכאת הערעור.

21. ניתן לעיין, בנוסף, בפסקי-הדין הבאים:

א. רע"פ 5431/15 פלוני נ' מדינת ישראל (24.8.15), שם הורשע המבקש, בהתאם להודאתו, בעבירות של תקיפת בת זוג, הפרת הוראה חוקית ואיומים, בשורה של מעשי אלימות ואיומים לאורך תקופה ממושכת. לזכות המבקש עמדו העדר עבר פלילי, נטילת אחריות, שילוב בהליך טיפול והמלצה חיובית מצד שירות המבחן בדבר ביטול הרשעתו. בית-המשפט הותיר את הרשעתו על כנה, והטיל עליו, תוך חריגה ממתחם העונש ההולם, צו מבחן, מאסר על-תנאי, פיצוי והתחייבות. באשר לביטול ההרשעה נקבע כי לא הוכח קיומו של נזק קונקרטי, חרף עתירת המבקש להמשיך בתהליך הוצאת אישור עבודה בארצות הברית. ערעור שהגיש המבקש לבית-המשפט בגין הרשעתו בדין, נדחה, תוך קביעה כי בהתחשב בחומרת המעשים, גם אם צפוי למבקש נזק קונקרטי כלשהו מהרשעתו, נזק זה, כמו גם שיקולי השיקום בעניינו, אינם מצדיקים הימנעות מהרשעה במקרה דנן. בקשת רשות ערעור שהגיש לבית-המשפט העליון אף היא נדחתה, תוך קביעה כי המבקש לא הצביע על טעמים שיקומיים מיוחדים המצדיקים הימנעות מהרשעה, ולא על פגיעה חמורה בסיכויי שיקומו כתוצאה מהותרת הרשעתו בדין על כנה.

ב. רע"פ 1454/21 פלוני נ' מדינת ישראל (4.3.21) - שם הורשע המבקש בעבירות אלימות זוגית שנעברו במסגרת אירוע יחיד, והרשעתו בוטלה בהתאם להמלצת שירות המבחן, תוך הטלת צו מבחן והתחייבות. המשיבה ערערה לבית-המשפט המחוזי, לעניין ביטול הרשעתו של המבקש, וערעורה התקבל. נקבע, בין היתר, כי אף אם חומרת העבירה כשלעצמה אינה שוללת את אפשרות ביטול ההרשעה, לא הוכח נזק קונקרטי, וכי נסיבות חייו הקשות של הנאשם מצדיקות הקלה בעונשו, אך אין בהן כדי להביא לביטול הרשעתו. נוסף על העונשים שהוטלו על המבקש בבית-משפט השלום, הטיל עליו בית-המשפט המחוזי מאסר על-תנאי. בקשת רשות ערעור שהוגשה לעליון נדחתה, תוך ציון כי:

"בית משפט זה שב וקבע כי לא די בחשש אפשרי שהרשעה תפגע בעתיד המקצועי של נאשם כדי להצדיק ביטול הרשעתו, שהרי פגיעה זו היא תוצאה ישירה מהוכחת אשמו של אדם בהליך פלילי (רע"פ 2768/18 סיוון נ' מדינת ישראל, פס' 14 (12.6.2018))."

ג. רע"פ 6403/18 יניב אליהו הרוש נ' מדינת ישראל (28.11.18) - המבקש הורשע על-פי הודאתו בעבירת איומים, לאחר שאיים על בת זוגו לשעבר ועל בן זוגה. שירות המבחן המליץ על ביטול הרשעתו והטלת צו מבחן, ובית משפט השלום אימץ את ההמלצה. בערעור

המדינה על קולת העונש, קבע בית-המשפט המחוזי כי **יש להרשיע את המבקש בדין**, אך להותיר את העונש על כנו, שכן אין ערכאת הערעור נוהגת למצות את הדין. בקשת רשות ערעור שהגיש לעליון נדחתה.

ד. רע"פ 1240/19 **בר לוי נ' מדינת ישראל** (24.3.19) - בית-המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה על ביטול הרשעתו של המבקש, וקבע כי תנאי הלכת כתב אינם מתקיימים בעניינו, וכי לא הוכח שהרשעתו תוביל לפגיעה ממשית וקונקרטית במבקש, באופן הגובר על האינטרס הציבורי שבהרשעה, וכי בנסיבות העניין הימנעות מהרשעה פוגעת באופן בלתי מידתי בשיקולי הענישה. בית-המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור. בין היתר, נקבע כי האינטרס הציבורי מחייב כי משנמצא כי אדם ביצע עבירה פלילית העלולה להשפיע על כשירותו לעסוק במקצוע טעון רישוי (כתיווך או הדברה, באותו עניין), מן הראוי כי הדבר יהיה גלוי בפני גורמי הרישוי המוסמכים.

ה. ת"פ (ק"ג) 44572-08-17 **מדינת ישראל נ' קנטרוביץ** (27.11.18) - בין הנאשם ובין המתלונן התפתח שיח שבעקבותיו רדף הנאשם אחר המתלונן, תקף אותו במכות אגרוף עד שהפילו אל הרצפה והמשיך לתקוף אותו תוך שגורם לו לחבלות ולפציעות שונות לרבות שבר באף, עד שפונה לבית-החולים. הוא הורשע בעבירות של פגיעה ותקיפה הגורמת חבלה של ממש. חרף הנזק שנגרם, הפגיעה בערכים המוגנים, והעבירות החמורות בהן הורשע, נמנע בית-המשפט מהרשעתו של הנאשם בדין, **לאחר ששולב בהליך טיפולי, ומשהוסק כי הרשעה תפגע בהליך שיקומו. הוטלו צו מבחן, צו של"צ, התחייבות ופיצויים למתלונן בסך 3,000 ₪.**

ו. ת"פ (י-ם) 44307-02-14 **מדינת ישראל נ' פלוני** (16.3.15), שם בוטלה הרשעתו של נאשם, העוסק בתיווך נדל"ן כעצמאי, בעבירות של תקיפת בת זוג ואיומים, נוכח העובדה שרף האלימות לא היה גבוה, והאיומים לא לוו בשימוש באמצעים, או באו לידי הגשמה או מימוש בדרך כלשהי, ונוכח הליך טיפולי-שיקומי משמעותי שעבר.

ז. ת"פ (ת"א) 9050-04-13 **מדינת ישראל נ' פלוני** (1.7.15), בוטלה הרשעתו של הנאשם בעבירות סמים, נוכח הנזק "המרחבי" שעלול להיגרם לו הן במישור התעסוקה והן במישור המשפחה.

ח. ת"פ (י-ם) 45844-03-13 **מדינת ישראל נ' אילוז** (18.9.14), שם בוטלה הרשעת נאשם, סטודנט לאדריכלות, בעבירה של תקיפת קטין וגרימת חבלה חמורה, בהינתן שיקולי שיקום משמעותיים.

22. במקרה שלפניי מדובר בנאשם, צעיר ללא עבר פלילי, שהודה במעשים, נטל אחריות מלאה ואקטיבית, והביע חרטה אותנטית ביחס לפגיעה שגרם למתלונן. מדובר באירוע אלימות חריג בחייו של הנאשם. מסכת חייו של הנאשם מורכבת, והוא מטפל וסועד את אמו הסובלת מבעיות בריאות, ודואג לפרנסתה.

הנאשם משולב בלימודים בתחום המחשבים - במסגרת קורס במכללה - וכעת מצוי בתקופה של חיפוש עבודה, לאחר שאיבד פרנסתו במהלך משבר הקורונה.

שירות המבחן המליץ על ביטול הרשעתו בדין בהמלצתו צוין כי הנאשם הנו צעיר נורמטיבי, שזו לו מעורבות ראשונה בפלילים, הנוטל אחריות מלאה, מבטא חרטה ונזקקות טיפולית גבוהה. נמסר כי הרשעתו עלולה לפגוע באפשרות העסקתו בעתיד בתחום ההיי-טק בו שואף להשתלב, מצב אשר עשוי לשמש עבורו כמנוף ליצירת יציבות ולהתקדמות בחייו. שירות המבחן סבר כי הותרת הרשעתו על כנה עלולה לפגוע בעתידו המקצועי והתעסוקתי, במיוחד בגיל צעיר כל כך ובשלב של בניית אופק מקצועי וכן לפגוע בתהליך ביסוס דימויו העצמי החיובי והנורמטיבי.

23. העובדה כי הנאשם משולב בלימודים כעת, כמו גם האפשרות כי יצטמצם מגוון מקומות התעסוקה העתידיים שיוכלו לקבלו באם תותר הרשעתו על כנה ויהיה לחובתו רישום פלילי - אינן בגדר טעם משמעותי מספיק לביטול ההרשעה, ומדובר באפשרות משוערת, אשר איננה במתחם צפיות ממשי. אין הכרח כי ההרשעה תחסום בפניו כליל עיסוק בתחום המחשבים, במקצוע אותו הוא רוכש במכללה, או בתחומים משיקים לו. ואין המדובר במצב בו קיימת אפשרות קונקרטית ממשית שאינה תיאורטית לפגיעה בעיסוקו או בסיכויי שיקומו. הטענה כי סיכוייו של הנאשם למצוא עבודה ייפגעו, אם הרשעתו לא תבוטל, נתמכה במודעות "דרושים" אקראיות, אשר הסנגור הגיש, ושבהם נרשם כי דרוש סיווג בטחוני. לא מדובר בהודעה על דרישה ל"היעדר עבר פלילי", להבדיל מ"סיווג בטחוני", וחשוב מזה, לא נטען כלל שהנאשם פנה לאותם מקומות עבודה, ביקש להשתלב בהם, ונדחה. מדובר בטיעון ערטילאי ובלתי מעשי.

סבורה אני, אם כן, כי המלצת שירות המבחן מתבססת על אדנים שאמנם יש בהם כדי להביא להקלה בעונשו של הנאשם, אך אין בהם די כדי לבסס את אותו נזק קונקרטי וממשי שנקבע בפסיקה כמצדיק את ביטול ההרשעה. זאת, בפרט בהתחשב בחומרת העבירה הנדונה - אשר ויתור על הרשעה בגינה עלול לפגוע באינטרס הציבורי, ואינו הולם.

לפיכך, מצאתי כי יש לדחות את עתירת הנאשם לביטול ההרשעה.

מדיניות הענישה הנוהגת

24. משקבעתי כי אין מקום לבטל את הרשעת הנאשם בדין - אעבור כעת לסקור את מדיניות הענישה הנוהגת ולקבוע את מתחם העונש ההולם בנסיבות ביצוע העבירות, כאשר על הערכים המוגנים הנפגעים, ועל נסיבות ביצוע העבירות - עמדתי בהרחבה לעיל, בחלק העוסק בדיון בביטול ההרשעה

בדין.

בחינת מדיניות הענישה בעבירות אלימות שבוצעו בנסיבות דומות, מעלה קשת רחבה של עונשים, והכל בתלוי בעבירות שיוחסו, בנסיבות ביצוען, ובנסיבות המבצע.

ניתן לעיין בפסקי-הדין הבאים:

- א. רע"פ 4844/15 **יום טוב גלבוע נ' מדינת ישראל** (16.7.15) - המבקש, נהג מונית, הורשע בעבירה של תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש, לאחר שמיעת ראיות, בתקיפת המתלונן, שהנו קשיש אשר נסע במוניתו, לאחר ויכוח בנוגע לתשלום בעד הנסיעה. למתלונן נגרמו מספר חבלות כתוצאה מדחיפת המבקש. **נקבע מתחם עונש הולם הנע בין מספר חודשי מאסר שירוצו בעבודת שירות ל-10 חודשי מאסר בפועל**, ובהתחשב בעברו הפלילי הנקי של המבקש, הוטלו **3 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על-תנאי, קנס ופיצוי**. ערעור ובקשת רשות ערעור שהוגשו על-ידו נדחו.
- ב. רע"פ 2678/20 **רחמים נ' מדינת ישראל** (27.4.20) - המבקש הורשע בתקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש, לאחר שהכה את שכנתו - המתלוננת, אישה כבת שמונים, על רקע ויכוח, בפניה וגרם לה לסימני חבלה ורגישות באף. בית-משפט השלום גזר עליו **10 חודשי מאסר בפועל, מאסר על-תנאי, קנס ופיצוי**. בית-המשפט המחוזי דחה את ערעורו בקבעו כי המקרה אינו מתאים לריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות. בקשת רשות-ערעור לבית-המשפט העליון - נדחתה.
- ג. רע"פ 3163/17 **יואב שבח נ' מדינת ישראל** (19.6.17) - בבית-משפט השלום הוטלו 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על-תנאי, קנס ופיצוי - על המבקש, כאשר תקף קשיש על רקע סכסוך, בשעה שהלה הלך ברחוב עם כלבו, וגרם לו לחבלות שהצריכו טיפול רפואי. בית-המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש, והעמיד את עונשו על **10 חודשי מאסר לריצוי בפועל**, כשיתר רכיבי הענישה נותרו על כנם. בקשת רשות ערעור שהגיש המבקש לבית-המשפט העליון - נדחתה.
- ד. רע"פ 5558/15 **דמרי נ' מדינת ישראל** (24.11.15) - בגין מעשי אלימות שכוונו כלפי שני קשישים וגרמו להם חבלות של ממש, וחבלה במזיד ברכב, הוטלו 22 חודשי מאסר בפועל, מאסרים על-תנאי ופיצויים לכל אחד מנפגעי העבירות בסך ₪ 20,000. מתחם העונש ההולם נקבע כנע בין 12 ל-36 חודשי מאסר. בית-המשפט המחוזי דחה את ערעורו של המבקש, אך הפחית את גובה סכום הפיצויים ל-12,000 ₪ לכל אחד מנפגעי העבירות. בית-המשפט העליון דחה את בקשת רשות הערעור.

ה. עפ"ג (חי') 20426-11-19 **מדינת ישראל נ' איזראילוב** (6.2.20) - המשיב הורשע, לפי הודאתו, בעבירות איומים, היזק לרכוש במזיד, התנהגות פסולה במקום ציבורי ותקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש, לאחר שתקף חמישה קשישים וקשישות, ללא כל התגרות קודמת מצדם, בעודם יושבים על ספסל בשכונה, וגרם להם לחבלות, וכן איים עליהם ושבר את משקפיו של אחד מהם. נקבע בבית-משפט השלום מתחם עונש הולם הנע בין 10 ל-24 חודשי מאסר בפועל, והוטלו בסטייה משיקולי שיקום צו מבחן, צו של"צ, מאסר על-תנאי ופיצויים לנפגעי העבירות. ערעור המדינה על קולת העונש התקבל, בחלקו - כאשר נקבע כי בהטלת מאסר לריצוי בעבודות שירות לא יהא כדי לפגוע בהליך השיקומי אותו עובר המשיב. חלף צו השל"צ הוטלו **5 חודשי מאסר בעבודות שירות**, וכן הוגדל סכום הפיצוי שנפסק לטובת כל אחד מנפגעי העבירות.

ו. עפ"ג (חי') 19347-03-16 **נדב טל נ' מדינת ישראל** (3.4.16) - המערער תקף קשיש שהעיר לו על שימוש בחניית נכים, והורשע בעבירה של תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש, לפי הודאתו. בית-משפט השלום דחה את עתירת המערער לבטל את הרשעתו בדיון, קבע מתחם עונש הולם הנע בין מספר חודשי מאסר בודדים לעשרה חודשי מאסר בפועל, והטיל על המערער **מאסר על-תנאי, קנס ופיצוי** בסך 15,000 ₪. בית-משפט המחוזי קיבל בחלקו את הערעור, לאחר שהתערב ברכיב הפיצוי והעמידו על סך 10,000 ₪, בקבעו כי בית-משפט קמא הקל במידה משמעותית בעונשו של המערער, כאשר החוק מחייב הטלת מאסר בפועל בעבירה זו, וכי אין מקום להתערבות בהחלטה להותיר הרשעתו של המערער על כנה.

ז. עפ"ג (חי') 21263-06-15 **דניאל דר נ' מדינת ישראל** (8.10.15) - על המערער הוטלו, בבית-משפט השלום, **14 חודשי מאסר בפועל, הופעל עונש מאסר על-תנאי בן 7 חודשים במצטבר, וכן מאסר על-תנאי, ופיצויים** - בגין עבירות של תקיפה הגורמת חבלה של ממש והיזק לרכוש שהופנו כלפי זוג מבוגרים, בהתחשב בעברו הפלילי המכביד ובאי נטילת אחריות. ערעור לבית-המשפט המחוזי נדחה.

ח. ת"פ (אש') 32014-09-17 **מדינת ישראל נ' אנונו** (29.11.20) - הנאשם הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בתקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש, לאחר שתקף את שכנתו הקשישה במכת אגרוף. בהתקיים שיקולי שיקום, הוטלו **4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסרים על-תנאי, פיצוי למתלוננת וצו מבחן, ודחה את עתירת הנאשם לבטל את הרשעתו בדיון.**

25. נוכח המפורט לעיל, ובשים לב לנסיבות ביצוע העבירה, מצאתי כי מתחם העונש ההולם לו טענה המאשימה הנו סביר והוגן, ומצוי בהלימה עם מדיניות הענישה הנוהגת, והוא נע בין מאסר בן מספר חודשים, שיכול וירוצה בעבודות שירות במקרים המתאימים, לבין 24 חודשי מאסר בפועל.

גזירת עונשו של הנאשם

26. כאמור, מדובר בנאשם שהודה בהזדמנות הראשונה, נטל אחריות מלאה, והביע חרטה כנה על מעשיו. הנאשם תרם לחיסכון משמעותי בזמן ציבורי בהודאתו, וכן חסך את עדות המתלונן.

אין לנאשם עבר פלילי.

נסיבות חייו של הנאשם מורכבות ופורטו בהרחבה לעיל, בחלק העוסק בתסקיר שירות המבחן. יצוין כי הנאשם מצוי במצוקה כלכלית מתמשך בהיותו מחוסר עבודה ומשולב בלימודים במכללה, והוא תומך כלכלית ומעשית באמו. הנאשם עבר באוגוסט 2020 ניתוח בריאטרי שהוביל להפחתה משמעותית במשקל גופו. שירות המבחן התרשם מהעדר קיומם של דפוסים עברייניים וציין כי מדובר באירוע חריג בחייו של הנאשם.

בהתאם לתסקיר שירות המבחן הנאשם הביע חרטה כנה וצעק עמוק על מעשהו, תובנה לפגיעה אותה גרם למתלונן, וכן נכונות לפצות את נפגע העבירה ולהתנצל בפניו. אף צוין בתסקיר כי הנאשם התעניין במצבו של המתלונן מתוך דאגה לבריאותו. שירות המבחן ציין כי תיבחן התאמת הנאשם להשתלב בתכנית של "צדק מאחה" לגישור בין פוגע לנפגע.

יזקף לזכות הנאשם שיתוף הפעולה עם שירות המבחן, ושילובו בהצלחה בהליך טיפולי קבוצתי בשירות המבחן. שירות המבחן נתן בעניינו של הנאשם המלצה שיקומית חיובית, עם פרוגנוזה חיובית לשיקום ולשינוי וזיהוי יכולת משמעותית להיתרם מההליך הטיפולי, להפחתת הסיכון להישנות עבירות דומות בעתיד. צוין כי הנאשם הביע מוטיבציה גבוהה להשתלב בהליך טיפולי ארוך טווח לשם עריכת שינוי בחייו.

עמדת המתלונן לא הונחה בפניי, אולם התרשמתי כי אין קיים עוד סכסוך בין הנאשם ובין המתלונן, כך שאין נשקף סיכון כלפי המתלונן מאת הנאשם, והדברים עולים בקנה אחד עם התרשמות שירות המבחן מן הנאשם.

מאז האירוע חלף זמן ניכר - קרוב לשלוש וחצי שנים.

27. בהתחשב בכך שמדובר באירוע יחיד, החריג לאורח חייו הנורמטיבי של הנאשם, ובהתחשב במכלול הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות - ראיתי מקום לאמץ את המלצות שירות המבחן בעניינו של הנאשם. הנימוקים שבתסקיר, שעניינם נסיבות אישיות מיוחדות, והתרשמות חיובית, אמנם לא שימשו עילה מספקת לביטול הרשעתו של הנאשם בדין, אך ראוי לקבלם במסגרת שיקולי שיקום המצדיקים סטייה לקולה ממתחם העונש ההולם אותו קבעתי.

סוף דבר

28. נוכח כל האמור לעיל, אני גוזרת את עונשו של הנאשם כדלקמן:

- א. צו מבחן למשך 12 חודשים מהיום במהלכם יעמוד הנאשם בפיקוח שירות המבחן, ויבצע את כל אשר יוטל עליו.
- ב. צו של"צ בהיקף של 350 שעות, במסגרתו יעמוד הנאשם בפיקוח שירות המבחן, ויבצע את כל אשר יוטל עליו.

שירות המבחן יגיש, בתוך 14 ימים מהיום, תכנית של"צ לאישור בית-המשפט. בית המשפט מסביר לנאשם כי במידה ולא ימלא אחר צווים אלה או יעבור עבירה נוספת בתקופתם, יהיה צפוי לעונש על העבירה בגינה הוצאו הצווים ובית-המשפט יוכל לגזור את דינו מחדש.

- ג. 4 חודשי מאסר על תנאי, הנאשם יישא עונש זה אם יעבור במהלך תקופה של 3 שנים מהיום ממאסר כל עבירת אלימות פיזית מסוג עוון או פשע.
- ד. פיצוי בסך 1,000 ₪ למתלונן. סכום הפיצוי ישולם בתוך 90 יום מהיום.

ב"כ המאשימה תגיש בתוך 7 ימים מהיום את פרטי המתלונן לצורך העברת סכומי הפיצויים.

לעיוני לעניין זה ביום 30.5.21.

זכות ערעור בתוך 45 יום.

המזכירות תעביר העתק גזר-הדין לשרות המבחן.

שרות המבחן מופנה להוראה להגיש תכנית של"צ תוך 14 יום.

ניתן היום, ט' סיוון תשפ"א, 20 מאי 2021, במעמד הצדדים.